

تبان‌ی شاه و آمریکا علیه امینی

۲۶ تیر ۱۴۰۴ ساعت ۱۳:۳۰

سقوط دولت امینی نتیجه یک تبانی پنهان میان شاه و مقامات آمریکایی بود. شاه در سفر خود به آمریکا، به دولت کندی اطمینان داد که خود مجری اصلاحات خواهد بود و در ازای آن، خواستار قطع حمایت از امینی شد. آمریکایی‌ها نیز که از درگیری مداوم شاه و امینی خسته شده بودند، این پیشنهاد را پذیرفتند.

این معامله پشت پرده، سرنوشت سیاسی ایران را رقم زد. با حذف امینی، راه برای نخست‌وزیری اسدالله علم، مهره وفادار شاه، باز شد و دوره جدیدی از حکومت مطلقه آغاز گردید. این واقعه نشان داد که برای آمریکا، ثبات یک رژیم متحد در جنگ سرد، بر حمایت از یک دولت اصلاح‌طلب اما دردسرساز، اولویت داشت.

«تبان‌ی شاه و آمریکا و سقوط امینی. [...] امینی سرانجام در ۲۶ تیرماه ۱۳۴۱ استعفا داد. استعفای او به دنبال یک رشته بحرانهای سیاسی و اقتصادی بود که دولت او را با آن روبرو کرده بود. اما دلیل اصلی استعفای او، مخالفت شاه با برنامه‌های اصلاحی او بود. شاه که از همان آغاز کار با امینی مخالف بود، از هر فرصتی برای تضعیف او استفاده می‌کرد. شاه در نهایت با جلب حمایت آمریکایی‌ها، موفق شد امینی را از کار برکنار کند. آمریکایی‌ها که در ابتدا از امینی حمایت می‌کردند، به تدریج از او ناامید شدند. آنها به این نتیجه رسیدند که امینی قادر به اجرای برنامه‌های اصلاحی خود نیست و تنها باعث ایجاد بحرانهای سیاسی و اقتصادی می‌شود. به همین دلیل بود که آنها حمایت خود را از امینی برداشتند و به شاه اجازه دادند تا او را از کار برکنار کند. استعفای امینی، پایانی بر یک دوره کوتاه از اصلاحات سیاسی و اقتصادی در ایران بود. پس از استعفای امینی، اسدالله علم به نخست‌وزیری رسید و دوره جدیدی از استبداد و سرکوب در ایران آغاز شد. علم که از نزدیکان شاه بود، به دستور او کلیه برنامه‌های اصلاحی امینی را متوقف کرد و به سرکوب مخالفان پرداخت»

منبع: حسین آبادیان، دو دهه واپسین حکومت پهلوی، تهران، موسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی، چاپ اول ۱۳۸۳. ص ۲۳۰.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۵۰۱۳۹/امینی-علیه-آمریکا-شاه-تبان‌ی>